

REIKALAVIMŲ MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJAI APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašas (toliau – Aprašas) nustato kvalifikacijas, būtinas dirbti mokytoju pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas, atvejus, kada asmenys laikomi turintys pedagogo kvalifikaciją, ir kvalifikacijas, priskiriamas pedagogo kvalifikacijai.

2. Mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas, turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Apraše nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.

3. Asmenų, įgijusių išsilavinimą užsienyje, profesinė kvalifikacija pripažįstama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. PEDAGOGO KVALIFIKACIJA IR ATVEJAI, KADA ASMENYS LAIKOMI ĮGIJĘ PEDAGOGO KVALIFIKACIJĄ

5. Pedagogo kvalifikaciją yra įgiję asmenys, turintys aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, arba specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, išsilavinimą ir auklėtojo, dėstytojo, mokytojo (dalyko, dalyko didaktikos, ugdymo srities, profesijos ar tam tikro tipo mokyklos), specialiosios pedagogikos šakos pedagogo (logopedo, specialiojo pedagogo, surdopedagogo, tiflopedagogo) arba defektologo (oligofrenopedagogo, defektologo logopedo), pedagogo, socialinio pedagogo kvalifikaciją.

6. Atvejai, kada Lietuvos Respublikoje išsilavinimą įgiję asmenys laikomi turintys pedagogo kvalifikaciją:

6.1. kai turi aukštesnįjį išsilavinimą, įgytą iki 2009 metų, ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, įgytą iki 1995 metų, ne mažesnę kaip 8 metų pedagoginio darbo stažą, išklaušę ne mažiau kaip 320 valandų (12 studijų kreditų) pedagogikos, psichologijos ir dalyko didaktikos kursų;

6.2. kai turi aukštąjį išsilavinimą, ne mažesnę kaip 6 metų pedagoginio darbo stažą, išklaušę ne mažiau kaip 240 valandų (9 studijų kreditus) pedagogikos, psichologijos ir dalyko didaktikos kursų;

6.3. kai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, ne mažesnę kaip 5 metų pedagoginio darbo aukštojoje mokykloje stažą, išklaušę ne mažiau kaip 160 valandų (6 studijų kreditus) pedagogikos, psichologijos ir dalyko didaktikos kursų;

6.4. kai turi aukštąjį išsilavinimą ir nuosekliųjų ar nenuosekliųjų, nuolatinių ar iššestinių studijų metu yra išklaušę 1600 valandų (60 studijų kreditų) pedagogikos, psichologijos ir dalyko didaktikos dalykų, išlaikę šių dalykų įskaitas ar egzaminus.

III. REIKALAVIMAI MOKYTOJŲ KOMPETENCIJOMS

7. Mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas, privalo mokėti lietuvių kalbą, jos mokėjimo lygis turi atitikti Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d.

nutarimu Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų patvirtinimo ir įgyvendinimo“, reikalavimus; būti išklause lietuvių kalbos kultūros kursus pagal Mokytojų, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui bei skyrių vedėjų lietuvių kalbos kultūros mokymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. ISAK-2106 „Dėl Mokytojų, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui bei skyrių vedėjų lietuvių kalbos kultūros mokymo programos patvirtinimo“, per metus nuo darbo mokytoju pradžios, jeigu nėra išklause ne mažesnės apimties (22 valandų arba 1 studijų kredito) dalyko studijų metu.

8. Mokytojai, dirbantys pagal profesinio mokymo programas ir neformaliojo švietimo (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo) programas, jei nėra įgiję pedagogo kvalifikacijos, privalo būti išklause pedagoginių psichologinių žinių kursą švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka iki darbo mokytoju pradžios, išskyrus mokytojus, turinčius aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, išsilavinimą, kurie šiuos kursus privalo išklausti per metus nuo darbo mokytoju pradžios.

9. Mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, privalo būti išklause specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursus mokytojams pagal Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2481 „Dėl Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programos patvirtinimo“, per metus nuo darbo mokytoju pradžios, jeigu nėra išklause ne mažesnės apimties (60 valandų arba 2 studijų kreditų) kursų anksčiau arba studijų metu (šis reikalavimas netaikomas mokytojams, baigusiems specialiosios pedagogikos ir (ar) psichologijos studijų programas).

10. Mokytojai privalo būti įgiję kompetencijas, numatytas Reikalavimuose mokytojų kompiuterinio raštingumo programoms, patvirtintuose Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. ISAK-555 „Dėl Reikalavimų mokytojų kompiuterinio raštingumo programoms patvirtinimo“.

IV. REIKALAVIMAI MOKYTOJŲ DALYKINIAM PASIRENGIMUI

11. Atitinkamas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo programas ir pagrindinio, vidurinio ugdymo programų dalykų programas gali vykdyti asmenys, įgiję išsilavinimą/ specialybę ar baigę studijų programą, nurodytą 1 ir 2 Aprašo prieduose:

11.1. Aprašo 1 priedas taikomas asmenims, turintiems specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, ar aukštąjį išsilavinimą, išskyrus asmenis, kurie aukštąjį išsilavinimą įgijo, baigę studijų programas pagal studijų kryptis, įrašytas Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 „Dėl Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo ir Kvalifikacinių laipsnių sąrašo patvirtinimo“;

11.2. Aprašo 2 priedas taikomas asmenims, kurie aukštąjį išsilavinimą įgijo, baigę studijų programas pagal studijų kryptis, įrašytas Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 „Dėl Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo ir Kvalifikacinių laipsnių sąrašo patvirtinimo“.

12. Aprašo 1 ir 2 prieduose nenustatyti atvejai:

12.1. mokyti tikybos pagal bendrojo ugdymo programas gali asmenys, įgiję aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją arba turintys tam reikalingą specialųjį pasirengimą (tradicinių religinių bendruomenių ar bendrijų dvasininkai ir kt.). Tokie asmenys privalo turėti atitinkamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos vadovybės nustatyta tvarka išduotą leidimą;

12.2. mokyti žmogaus saugos pagal bendrojo ugdymo programas gali mokytojai, išklause civilinės saugos mokymo kursus pagal Civilinės saugos mokymo tvarkos aprašą, patvirtintą

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 718 „Dėl Civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.3. mokyti lietuvių gestų kalbos gali mokytojai, turintys aukštąjį išsilavinimą, baigę ne trumpesnę nei 60 studijų kreditų programą aukštojoje mokykloje, vykdančioje gestų kalbos studijų programą, ir įgiję lietuvių gestų kalbos mokytojo kvalifikaciją;

12.4. mokyti mokinius integruotai dalyko ir užsienio kalbos pagal bendrojo ugdymo programas gali dalyko mokytojai, kurie moka atitinkamą užsienio kalbą ne žemesniu nei B2 kalbos mokėjimo lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

12.5. atvejai, kai mokytojai gali ugdyti (mokyti) mokinius pagal bendrojo ugdymo programas, dalykų sritis, kitus dalykus, neatitinkančius jų išsilavinimo ar baigtos studijų programas:

12.5.1. mokytojas turi ne mažesnę kaip 15 metų atitinkamo dalyko / ugdymo programos darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d.;

12.5.2. mokytojas turi aukštąjį išsilavinimą, aukštojoje mokykloje baigęs ne trumpesnę kaip 90 studijų kreditų dalyko ar pedagoginės specializacijos modulį ar studijų metu yra baigęs dalyko ar pedagoginės specializacijos dalykų ne mažiau kaip 90 studijų kreditų;

12.5.3. mokytojas moko mokiniams siūlomą pasirenkamąjį dalyką pagal parengtą (pasirengtą) programą;

12.5.4. mokytojas moko ikiprofesinio ugdymo dalyką pagal mokykloje parengtą (pasirengtą) programą;

12.6. ugdyti specialiųjų klasių / grupių mokinius gali:

12.6.1. turinčius kalbėjimo ir kalbos sutrikimų – ugdymo programos ar dalyko mokytojai, turintys specialiosios pedagogikos (logopedo, defektologo logopedo) kvalifikaciją arba baigę specialiosios pedagogikos studijų programos logopedo, specialiojo pedagogo specializaciją, arba turintys ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d., specialiojoje klasėje / grupėje mokiniams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, arba ne vėliau kaip per metus nuo darbo su kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turinčiais mokiniams pradžios išklaušę ne mažiau kaip 40 valandų logopedijos kursą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą;

12.6.2. kurčiuosius ir neprigirdinčiuosius (kochlearinių implantų naudotojus) – ugdymo programos ar dalyko mokytojai, turintys specialiosios pedagogikos šakos pedagogo (surdopedagogo) kvalifikaciją arba turintys ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d., specialiojoje klasėje / grupėje, kurioje ugdomi kurtieji ir neprigirdintieji (kochlearinių implantų naudotojai), arba ne vėliau kaip per metus nuo darbo su kurčiais ir neprigirdinčiais (kochlearinių implantų naudotojais) mokiniams pradžios išklaušę ne mažiau kaip 40 valandų surdopedagogikos kursą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą;

12.6.3. akluosius ir silpnaregius – ugdymo programos ar dalyko mokytojai, turintys specialiosios pedagogikos šakos pedagogo (tiflopedagogo) kvalifikaciją arba turintys ne mažesnę kaip 5 metų darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d., specialiojoje klasėje / grupėje, kurioje ugdomi akli ir silpnaregiai mokiniai, arba ne vėliau kaip per metus nuo darbo su aklais ir silpnaregiais mokiniams pradžios išklaušę ne mažiau kaip 40 valandų tiflopedagogikos kursą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą;

12.6.4. turinčius intelekto sutrikimą arba intelekto sutrikimą ir įvairiapusių raidos sutrikimus – mokytojai, turintys specialiosios pedagogikos šakos pedagogo (oligofrenopedagogo, specialiojo pedagogo) kvalifikaciją arba turintys ne mažesnę kaip 10 metų darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d., specialiojoje klasėje / grupėje mokiniams, turintiems intelekto sutrikimą;

12.6.5. turinčius kompleksinių negalių, kurių derinio dalis yra intelekto sutrikimas, – mokytojai, turintys specialiosios pedagogikos šakos pedagogo (oligofrenopedagogo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo) kvalifikaciją arba turintys ne mažesnę kaip 10 metų darbo stažą, įgytą iki 2014 m. rugpjūčio 31 d., specialiojoje klasėje / grupėje mokiniams, turintiems kompleksinių negalių, kurių derinio dalis yra intelekto sutrikimas;

12.6.6. turinčius sveikatos problemų arba judesio ir padėties sutrikimų arba elgesio ir emocijų sutrikimų – ugdymo programos ar dalyko mokytojai, per metus nuo darbo pradžios išklaušę ne mažiau kaip 40 valandų specialiosios pedagogikos (atitinkamai sveikatos problemų arba

judesio ir padėties sutrikimų arba elgesio ir emocijų sutrikimų) kursą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą.

13. Reikalavimai profesinio mokymo dalyko / srities mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai) nustatomi profesinio mokymo programoje (programos apraše).

14. Reikalavimai neformaliojo švietimo (išskyrus ikimokyklinio, priešmokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo) mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai) nustatomi neformaliojo švietimo programoje (programos apraše).

15. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos mokytojai privalo:

15.1. turėti aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, išsilavinimą, būti įgiję specialybę / baigę studijų programą, atitinkančią mokomąjį dalyką, ar baigę profesinio mokymo programą, įgijęs vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją, atitinkančią mokomąjį dalyką, ir turėti 3 metų atitinkamos srities darbo stažą, išskyrus mokytojus, dirbančius pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo kūno kultūros ir sporto programas;

15.2. formalųjį švietimą papildančio ugdymo kūno kultūros ir sporto programos mokytoju gali dirbti asmuo:

15.2.1. turintis aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, išsilavinimą, baigęs atitinkamą sporto programą;

15.2.2. turintis aukštąjį, aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų, išsilavinimą, nebaigęs atitinkamos sporto programos, bet įgijęs Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išduotą kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą;

15.2.3. baigęs profesinio mokymo programą, įgijęs vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją, turintis 3 metų atitinkamos srities darbo stažą, nebaigęs atitinkamos sporto programos, bet įgijęs Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išduotą kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą.

16. Meninio ugdymo (dailės, muzikos, šokio, teatro), lietuvių kalbos (valstybinės) ir užsienio kalbos pagal pradinio ugdymo programas gali mokyti dalyko mokytojas, išklauses ne mažiau kaip 40 valandų (1,5 studijų kreditų) atitinkamo dalyko ugdymo pradinėse klasėse metodikos kursų.

17. Meninio ugdymo pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą gali mokyti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo mokytojas arba dalyko mokytojas, išklauses ne mažiau kaip 40 valandų (1,5 studijų kreditų) ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo metodikos kursų.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Mokyklų vadovai privalo užtikrinti, kad mokytojai turėtų Apraše nustatytą kvalifikaciją.

19. Aprašo 6 punkte numatytais atvejais pedagogo kvalifikacijos pripažinimas įforminamas mokyklos vadovo įsakymu.

20. Vadovaujantis Aprašu, mokytojams nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai įrašomi į mokytojų pareigybių aprašymus.